

Systémový projekt MPSV

Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí

Síťování služeb pro děti a jejich rodiny

Mgr. Kristýna Jůzová Kotalová

Oddělení transformace služeb pro děti a rodiny

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Národní strategie ochrany práv dětí „Právo na dětství“ na období 2012 - 2018

Strategie tvoří aktuální rámec **transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny**, byla schválena usnesením vlády č. 4 ze dne 4. ledna 2012, základním cílem Strategie je funkční systém, který:

1. Je plně zaměřen na dítě
2. Respektuje potřeby a vývoj dítěte
3. Sleduje dlouhodobý zájem dítěte, podporuje jeho jedinečnost a vývoj
4. Umožňuje rovné příležitosti pro všechny děti
5. Zahrnuje do řešení situace děti a rodiny, stejně jako celé jejich soc. okolí
6. Staví na silných stránkách dětí a rodin a identifikuje problémová místa
7. **Funguje integrovaně a ve spolupráci všech zúčastněných subjektů**
8. Je trvalým a interaktivním procesem
9. Poskytuje a reviduje opatření a poskytované služby
10. Je založen na objektivně zjištěných skutečnostech a důkazech

Realizace: 1. 1. 2016 – 30. 6. 2019, ve 12 krajích ČR

Projekt je zaměřen na **posílení kapacit na pracovištích orgánů sociálně-právní ochrany dětí** v oblasti síťování a vytváření sítí služeb pro ohrožené děti a rodiny na lokální úrovni, dále na zajištění kvalitních statistických dat nutných pro výkon sociálně-právní ochrany dětí, nastavení celoživotního vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků SPOD a na podporu a rozvoj náhradní rodinné péče s důrazem na pěstounskou péči.

Klíčová aktivita 1:

Podpora a rozvoj služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Klíčová aktivita 2:

Monitorování a řízení kvality systému sociálně-právní ochrany dětí

Klíčová aktivita 3:

Celoživotní vzdělávání pracovníků a pracovníků OSPOD a pověřených osob

Klíčová aktivita 4:

Rozvoj náhradní rodinné péče

Klíčová aktivita 5:

Publicita projektu

KA1: Podpora a rozvoj služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

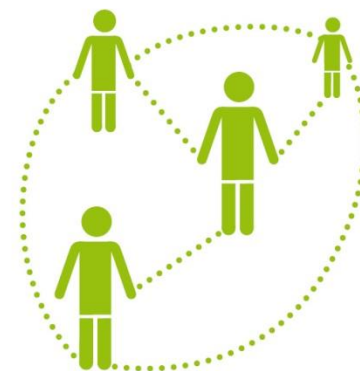
Základní východiska

„Pro to, aby bylo možné zachovat dětem přirozené prostředí vlastní rodiny, je třeba maximálně posílit a propojit podpůrné služby.“

- další posílení kapacit OSPOD v oblasti síťování služeb pro ohrožené rodiny a děti, aktivizace, podpora komunikace všech klíčových aktérů, podpora efektivního využívání stávajících zdrojů v systému

Podaktivity

1. Podpora síťování služeb na lokální úrovni
2. Preventivní služby na podporu rodiny
3. Inovativní služby na podporu rodiny
4. Implementace výstupů do systému

Základní pojmy:

SÍŤ je soubor institucí, organizací a dalších subjektů, které na určitém geograficky vymezeném území (obec/město, ORP/region, kraj) svou činností ovlivňují situaci ohrožených rodin a dětí, ať už formálně na základě pravomoci, vyplývající z legislativy, nebo neformálně svým společenským posláním. Základním principem fungování sítě je partnerství, mezioborová spolupráce a případné překonávání bariér, které spolupráci brání.

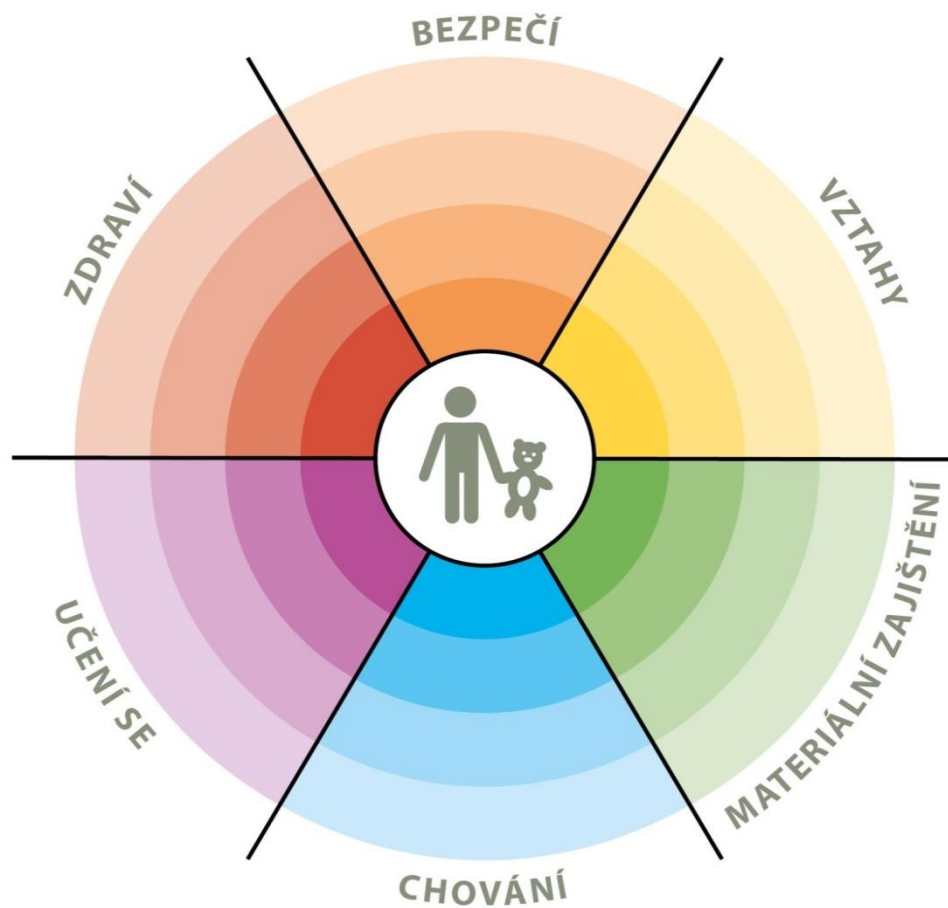
AKTÉŘI jsou subjekty v síti, vzájemně provázané vztahy založenými na spolupráci a sdílené či dílčí odpovědnosti. Jde o instituce poskytující služby ohroženým rodinám a dětem (registrované sociální služby i neregistrované návazné služby), orgány samosprávy (městské a obecní úřady, zejména agenda OSV, konkrétně OSPOD, také sociální a terénní pracovníci), dále školy, poradenská zařízení (PPP, SPC, SVP), lékaři, MP a PČR a další.

Optimální a reálná síť služeb reagující na potřeby dětí (a jejich rodin) na úrovni ORP

- lokální síťaři aktuálně zpracovávají dokument **Analýza lokální sítě služeb a návrh její optimální podoby**
- **Reálná síť služeb** – je výčtem aktérů, kteří skutečně pokrývají potřeby v místě žijících dětí a rodiny
- **Optimální síť služeb** – model je výčtem možných aktérů, kteří jsou relevantní k naplnění jednotlivých potřeb dětí

Kdo a jak je schopen naplnit potřeby dětí a rodiny žijících v tomto regionu?

ÚROVNĚ PODPORY DÍTĚTE A RODINY Z HLEDISKA JEJICH POTŘEB

Úrovně podpory:

- aktéři přímé podpory dítěte
- aktéři přímé podpory rodiny
- aktéři širší podpory
- podpora v rámci komunity

OPTIMÁLNÍ SÍŤ SLUŽEB PRO DĚTI A JEJICH RODINY

POTŘEBY DÍTĚTE	ÚROVNĚ PODPORY				
	aktéři přímé podpory dítěte	aktéři přímé podpory rodiny	aktéři širší podpory	podpora v rámci komunity	
	VZTAHY žít v bezpečném vztahu k sobě, k rodině a komunitě, být přijímán	<ul style="list-style-type: none">psycholog, psychiatrsvěpomocná skupinanizkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM), terénní pracovníkmetodik primární prevence, školní metodik prevenceprogramy pro třídní kolektivyinkluzivní programyškolní psychologvýchovný poradceučitel, vychovatelslužby náhradní rodinné péče (např. kontakt s rodinou)sociální pracovník pobytového zařízenísociálně-aktivizační služba pro rodiny s dětmi (SAS)krizové centrumorgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)	<ul style="list-style-type: none">rodinné centrumrodinná poradnarodinné konferencemediaceSASNZDMOSPOD	<ul style="list-style-type: none">volnočasové aktivity (sport, skaut, umělecké kroužky)intervenční centrumporadna pro oběti trestných činů	<ul style="list-style-type: none">komunitní centrumkomunitní akcezázemí pro setkávánísousedské spolkysvěpomocné skupiny
	BEZPEČÍ žít v bezpečí a stabilitě	<ul style="list-style-type: none">NZDM, terénní pracovníkkontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látekvolnočasové aktivitykrizové centrumlinka bezpečíškola, školní poradenské pracoviště (SPP)peer programkomunitní centrumstředisko výchovné péče (SVP) - ambulantnízařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)lékařučitelPolicie ČR, městská policie, asistent prevence kriminalityOSPOD	<ul style="list-style-type: none">SASNZDM, terénní pracovníkasistent prevence kriminalitykrizová linka pro rodičeosvětaprogramy primární prevencerodinné centrumrodinná poradnarodinné konferenceintervenční centrumrodičovská skupinakontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látekkrizová respitní péčeprogram podpory sousedstvíOSPOD	<ul style="list-style-type: none">Policie ČR, městská policie, asistent prevence kriminalitysociální pracovník na obciporadna pro oběti trestných činůstarosta, samosprávasoudspecialista na prevenci na úrovni obce nebo krajeintegrováný záchranný systém	<ul style="list-style-type: none">dny sousedstvípreventivní akce v obciosvětabezpečná hřiště, prostor pro volnočasové aktivity
	ZDRAVÍ vyrůstat v celkové tělesné a duševní pohodě	<ul style="list-style-type: none">pediatri, pediatrická sestrapečovatelská službaraná péčeškolní programy podpory zdravíNZDM, terénní pracovníkkontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látekdětský psychiatr, psychologškolní psychologdětský terapeutOSPOD	<ul style="list-style-type: none">SASraná péčekontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látekdomácí sestrapsychiatri, psycholog pro dospělérespitní službarodinná terapieOSPOD	<ul style="list-style-type: none">nemocnice – dětské oddělenípohotovostspecialisté – např. dětská chirurgie, ORL, apod.poradna pro závislosti (AT poradna)ozdravná léčebna	<ul style="list-style-type: none">preventivní akce na podporu zdravíosvětadotace obce/kraje na akce na podporu zdraví (vitaminy, ovoce) nebo zlepšování životního prostředípodpora sportu (zázemí)
	UČENÍ SE rozvíjet svůj potenciál, mít radost z poznávání a učení	<ul style="list-style-type: none">školasociální pedagog, školský sociální pracovníkvýchovný poradcepracovník primární prevenceNZDM, terénní pracovníkvolnočasové aktivitypedagogicko-psychologická poradna (PPP)SVPlékařpodpora školní přípravy (doucevání)asistent pedagogaOSPOD	<ul style="list-style-type: none">PPP, SVPSASrodinné centrum (výchova, učení)sociální pedagog, školský sociální pracovníkškolní psychologvýchovný poradceetoped, psychologOSPOD	<ul style="list-style-type: none">SPPdům dětí a mládeže (DDM)škola (přesah do komunity)SVP	<ul style="list-style-type: none">zázemí pro vzdělávání (knihovny, prostory pro kroužky, poznávací stezky)ocenění vzdělávání (učitelé, žáci, vědci)kulturní akcezahradní spoluprácedotace obce na pomůcky, dojíždění (do školy)
	CHOVÁNÍ znát hranice, dostat povzbuzení, učit se respektu k sobě i ostatním	<ul style="list-style-type: none">peer programškola (práce s konkrétním dítětem)asistent pedagogaodborná poradenská pomoc (psycholog, etoped, psychiatr)resocializační programSVPpobytová služba (krátkodobá)probační a mediační služba (PMS)OSPOD	<ul style="list-style-type: none">škola (poradenství, spolupráce s rodiči)SASNZDM – rodičovské skupinySVP (poradenské/ambulantní služby)asistované kontakty a předáváníOSPOD	<ul style="list-style-type: none">škola (klíma, práce s kolektivy, apod.)volnočasové aktivity zaměřené na posilování zdravých vztahů (skaut, Sokol, sport)cirkevPMS, resocializační programkrizový pobyt	<ul style="list-style-type: none">sousedské a komunitní akceBESIP
	MATERIÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ mít zajištěny základní potřeby, nemít hlad, mít dobré zázemí	<ul style="list-style-type: none">rodinné centrumkrizové centrummateriální a potravinová pomocdům na půl cestyZDVOPpobytová službaOSPOD	<ul style="list-style-type: none">občanská poradnadělová poradnasociální pracovník obceSASsociální rehabilitacemateriální a potravinová pomocprávní pomocazylové bydlenísociální bydlenínadace a nadační fondyOSPOD	<ul style="list-style-type: none">úřad prácebytová koncepce městakomunitní akcezázemí pro setkávání	<ul style="list-style-type: none">program obědy do školpracovní příležitosti obce

MODELY SPOLUPRÁCE AKTÉRŮ NA ÚROVNI OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

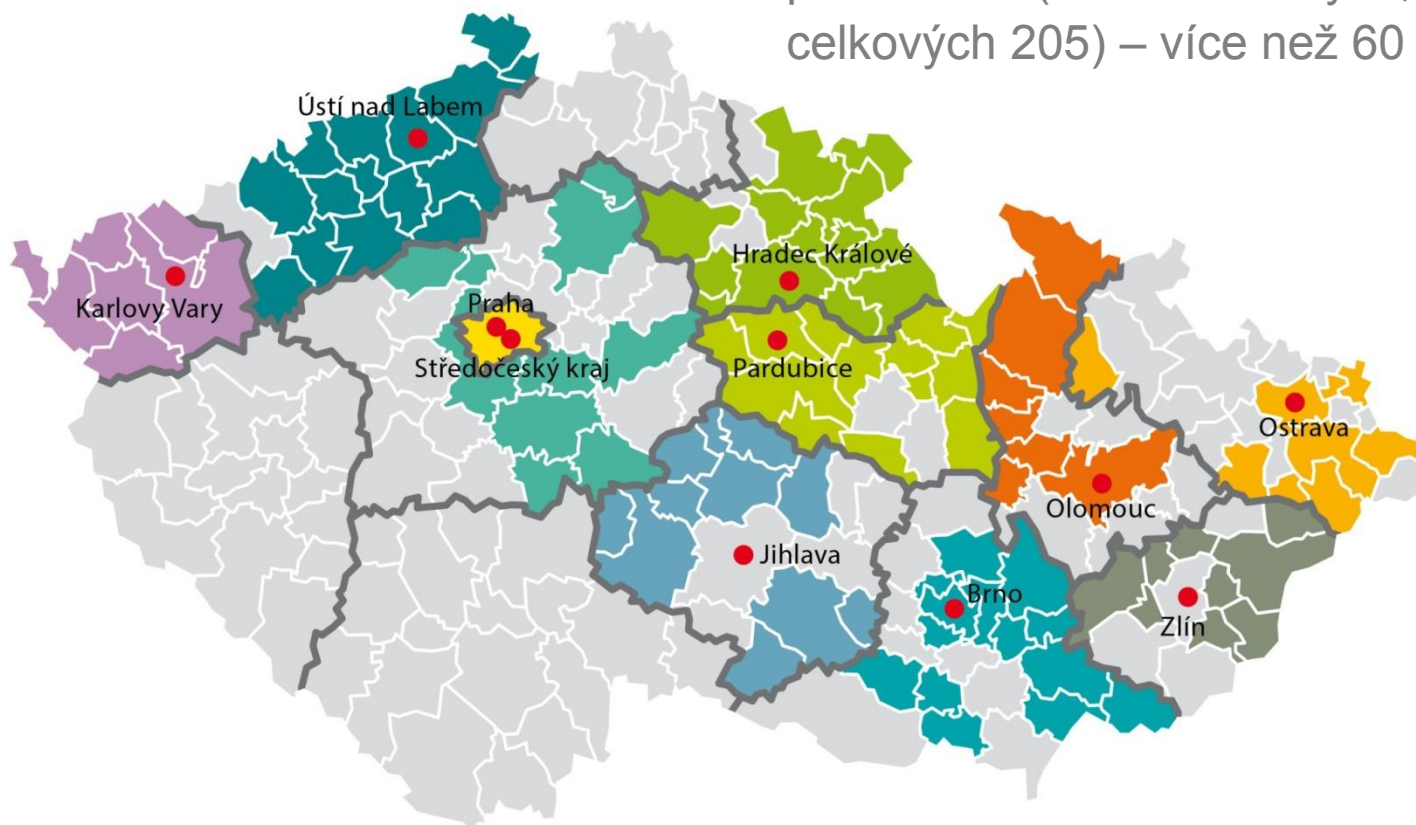
Výstup aktivity: Analýza lokální sítě služeb a návrh její optimální podoby

- zpracovaná na základě vyřčených potřeb jednotlivých aktérů a dalších zjištění sítí ať působících v dané lokalitě
- fokus na naplňování potřeb dětí a jejich rodin prostřednictvím aktérů, a to bez ohledu na jejich rezortní příslušnost
- návrhová část formou doporučení pro lokalitu
- určená samosprávě, poskytovatelům služeb a jejich klientům, donátorům nebo dalším osobám a organizacím, kteří mohou podpořit rozvoj služeb a spolupráce.

Rozsah síťování na lokální úrovni

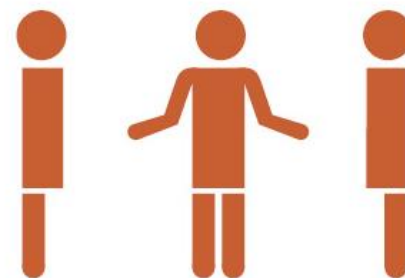
11 zapojených krajů

124 zapojených obcí s rozšířenou působností (ze 162 možných, z celkových 205) – více než 60 %

Výstupy z analýz jsou prezentovány na krajských seminářích k síťování

- 1. 11. Pardubický kraj (Pardubice)
- 6. 11. Středočeský kraj (Praha)
- 8. 11. Královéhradecký kraj (Hradec Králové)
- 15. 11. Karlovarský kraj (Karlovy Vary)
- 20. 11. Zlínský kraj (Zlín)
- 21. 11. Moravskoslezský kraj (Ostrava)
- 22. 11. Kraj Vysočina (Jihlava)
- 27. 11. Olomoucký kraj (Olomouc)
- 4. 12. Hlavní město Praha (Praha)
- 6. 12. Jihomoravský kraj (Brno)
- 11. 12. Ústecký kraj (Ústí nad Labem)

Analýzy budou umístěny na www.pravonadetstvi.cz.

Příklad z lokálního síťování zaměřené na domácí násilí

Jihomoravský kraj

ORP Hodonín, Kyjov, Veselí nad Moravou

- setkávání aktérů na téma domácí násilí
- osvěta o službách prevence a pomoci v situaci domácího násilí
- nastavení spolupráce mezi aktéry (OSPOD, lékaři, učitelé, psychologové, policie)

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Mgr. Kristýna Jůzová Kotalová

E-mail: kristyna.kotalova@mpsv.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ